

Profesör Özdoğan; “Dünya eğilimlerini gerçek seramik değerlerini unutmadan yakından takip eden Türkiye, kültür seviyesi açısından çok üst düzeyde”

Profesör Türker Özdoğan, yıllar önce çamur aşkı ile girmeye karar verdiği Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu, Seramik Bölümü'nden mezun olduktan sonra yüksek lisans yapmak için Amerika'da George Washington Üniversitesi'ne girerek, okul ve yaşam masraflarını beş farklı işte çalışarak karşılamış, yüksek lisans (MFA) derecesini almış. George Washington Üniversitesi Seramik Bölümü'nün Başkanı olarak yaşamını Washington DC'de sürdürmekte olan Prof. Özdoğan ile Türkiye ziyareti sırasında buluştuk. Yurtdışında yalnız geçirdiği eğitim yılları ve çektiği zorluklardan, sanat tercihlerine ve Amerika ile Türkiye'de verilen eğitim arasındaki farklılara kadar uzanan seramik merkezli bu söyleşiyi, Seramik Federasyonu'nun merkezinde gerçekleştirdik.

Türker Özdoğan'ın sanat eserleri; zaman zaman müzik temaları, soyut şekillendirmeler ve klasik seramik sanatının içi boş olarak yapılması ve bunun yarattığı iç enerji dinamiği hep ilgilendiği estetik anlayışını oluşturuyor. Ayrıca antropoloji ve tarih merakı seramik

Professor Özdoğan; “Turkey, which follows world trends without forgetting about the true ceramic values, it at a very high level in terms of culture”

Professor Türker Özdoğan, after graduating from School of Applied Fine Arts Ceramics Department which he decided to enroll because of his love for clay, studied at graduate level in George Washington University in America, paying for his school and living expenses working in five different jobs, receiving his Master's (MFA) Degree. We met Prof. Özdoğan who is serving as Head of George Washington University Ceramics Department in Washington DC, during his visit to Turkey. We held this interview ranging from his lonely school years and difficulties he faced abroad and his art preferences, to differences between the education provided in the US and Turkey, focusing on ceramics, at Ceramic Federation headquarters.

Art works of Türker Özdoğan involve from time to time musical themes, abstract formations and hollow presentation of the classical art of ceramics and the inner energy dynamics these create. Also his enthusiasm for anthropology and history displays itself in his ceramic works.

Anatolian, Central Asian and Siberian links of the culture and art found in American natives all inspire his works. He has conducted his research and courses in Turkic Republics (Azerbaijan, Turkmenistan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, and Uzbekistan), Georgia and Greece. Alongside of his identity as an educator; his solo shows, conferences and visual presentations

*Transa Geçmiş Şaman (Shaman in Trans)
(Yüksek ısı ve redüksiyonda fırınlanmış, stoneware)
(High temperature and reduction fired, stoneware)
(yükseklik / height: 75 cm, en / width: 35 cm)*

Röportaj / Interview :

Şerife Deniz Ulueren

serife@serfed.com

yapıtlarında da kendisini gösteriyor. Özellikle Amerikan yerlilerinde görülen kültür ve sanatın Anadolu, İç Asya ve Sibiryaya bağlantıları, yapıtlarına ilham oluşturmaktadır. Araştırmalarını ve eğitim olanaklarını Türk Cumhuriyetleri (Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan) Gürcistan ve Yunanistan'da da yürütmüştür. Üniversite eğitimciliğinin yanı sıra, kişisel sergileri, konferansları ve görsel sunumları sanatçının etkinlikleri arasında bulunurken, yapıtları Amerika'da ve uluslararası koleksiyonlarda yer almaktadır.

"Türk seramik endüstrisi dünya çapında"

Türk seramik endüstrisinin dünya çapında yer alması seramik okulları için de büyük kazanç sağlıyor. Amerika'da endüstri ile seramik eğitimin bütünleşmesi henüz bu boyutlarda değil. (Kohler seramik fabrikası haricinde) Türkiye'de artık her şey bulunuyor, seramik endüstrisinde çok ileri bir ülke. Türk seramik endüstrisi bence dünya çapında ve devamlı desteklediği okullar var. Amerika'da böyle bir destek yok, bütün okullar kendi yağlarıyla kavruluyor. Türkiye bu konuda çok şanslı. Herhangi bir okul endüstriden yardım istese, çok da güzel yardımcı olunuyor. Türkiye'deki seramik okullarından mezun olan gençler, bireysel sanatçı ya da fabrikalarda tasarımcı olmaları açısından, Amerika'ya göre çok daha büyük avantajlara sahipler. Endüstri çapında tasarımcı oldukları gibi, kendi sanatlarını da yapabilecek yerleri kurabiliyorlar. Yani fabrikaların yönlendirdiği tasarımcıların yanı sıra, hem eğitim alanında hem de bağımsız sanatçı olarak hayata atılabiliyorlar.

"Neden seramik"

İdealimde gördüğüm okullar aynı caddedeki Yüksek Denizcilik ve Tatbiki Güzel Sanatlar Okulları idi. Ancak çamurun cazibesi beni altı gün devam edecek seramik giriş sınavlarına soktu. Pek çok öğrencinin başvurduğu, altı gün süren ve sadece 13 kişinin alınabildiği seramik bölümüne birincilikle girdim. Çoğunlukla resim ve desen sınavları vardı o dönemlerde.

"Hayatımın unutulmaz yılları"

Okula, sonucu öğrenmeye gittiğim zaman artık beni tanımış ve adımı öğrenmiş olan hocalar, al şu tuğlayı ve kesmeye başla, fırın öreceğiz dediler. Bu sıcak karşılama benim okula kabul edildiğimin müjdesiydi. Sonra 13 kişi düşe düşe ikinci sınıfta 6 kişiye düşmüştük. Üç erkek üç kız olarak Türkiye'nin en tenha sınıflarından biriydik. Bu altı kişiden ben hoca oldum, diğer arkadaşlarımdan bazıları hem fabrika sahibi oldu, hem de sanatlarını sürdürdüler. Mustafa Tunçalp, Yıldız Aker, Ülkü Bora, Oktay Aka, Bilge Obuter. Hayatımızın en unutulmaz anılarını bu küçük sınıfta yaşadık ve inanılmaz bir arkadaşlık oluşturduk. Ana ders hocalarımızın çoğu Almandı. Hepimiz mesleğinde iddialı seramikçiler olduk. Bu da Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nun verdiği eğitimi kanıtlamaya yeter.

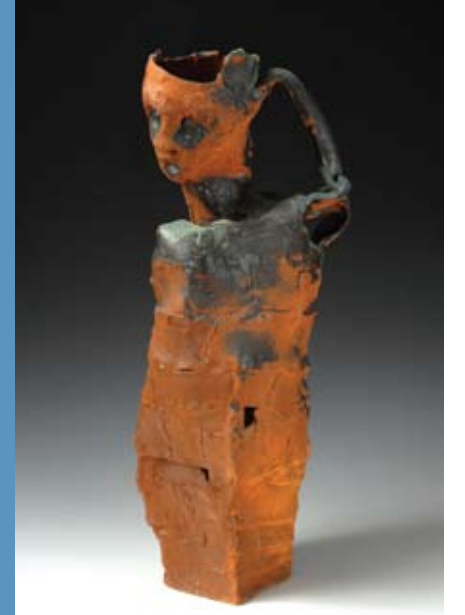
"Öğrencilik yıllarım çok yönlü ve aktif geçti"

Öğrencilik yıllarımda, bir yandan da müzisyenlik de yaparak, mali bakımdan kendimi rahatlatıyordum. Tenor saksofon çalarak, Gökçen Kaynatan, Okan Dinçer, Erkut Taçkın gibi orkestralarda çalıyordum.

are among his activities with his works included in American and international collections.

"Turkish ceramic industry is in world scale"

The fact that Turkish ceramic industry is all over the world is a major advantage for ceramic schools. Integration of the industry and ceramic education is not at these levels in the US (except for Kohler ceramic plant). Now you can find everything in Turkey; it is a country highly advanced in the ceramic industry. I think that Turkish ceramic industry is in world scale and there are schools it continuously supports. There is no such support in America. All schools have to do with what they have. Turkey is very lucky in this regard. Whenever some school asks for help from the industry, it gets very nice support. Youth graduating from the ceramic schools in Turkey have much greater advantages compared to the US in terms of being visual artists or factory designers. Not only are they industry scale designers, they can set up places where they can perform their art. This means, in addition to those designers directed by factories, they can start their professional lives in either academic field or as independent artists.

Gözü Yaşlı Mumya (Mummy in Tears)
(Yüksek ısı ve redüksiyonda fırınlanmış, stoneware)
(High temperature and reduction fired, stoneware)
(yükseklik / height: 70 cm, en / width: 30 cm)

"Why ceramic?"

The schools I idealized were the Higher Marine School and School of Applied Fine Arts on the same street. But the attraction of clay made me take the ceramic entry exams which would last six days. I enrolled in the ceramic department to which a large number of students applied which has six day long tests, admitting only 13 people in first place. There were mostly painting and sketching tests then.

"The unforgettable years of my life"

When I went to school to learn the results, the professors who already knew me and learned my name told me to take a brick and start cutting, that they were going to build a kiln. This warm welcome was the sign that I was admitted to school. Eventually, there were only 6 of us left in the second grade from the starting 13. We were one of the sparsest classes in Turkey with three boys and three girls. Out of these six; I became a teacher, some of my other friends became both factory owners and also pursued their art. Mustafa Tunçalp, Yıldız Aker, Ülkü Bora, Oktay Aka and Bilge Obuter. We

Askerliğimi iki yıl yedek subay olarak yapınca, müzik de bir yerde bitti. Askerlik dönüşü hocalarım Tatbiki Güzel Sanatlara hoca olmamı önerdiler. Ancak ben eğitimimin daha bitmediği inancıyla yurtdışına yüksek lisans derecesi için müracaatlara başladım. Bu arada Amerika ve Japonya en üst sırada geliyordu. Her iki ülkeden de burs kazanmama rağmen, biraz da caz müziği aşkımdan Amerika'yı tercih etmiştim. George Washington Üniversitesi'ne öğrenci olarak girdim ve sürekli burs kazanarak eğitimimi bitirdim.

“Zorlu yıllardan sonra Amerika ikinci ülkem oldu”

İzmit'in tanınmış bir öğretmen ailesinin mensubuyum. İstanbul'daki müzik hayatımdan sonra Amerika'ya gelip her şeye yeniden başlamak kolay değildi. Aldığım bursa rağmen geçimimi de sağlamak zorundaydım, beş işte daha çalışıyordum. Müzisyenlik, seramik restorasyonu ve müzede gece bekçiliğinden, Dışişleri Bakanlığı'nda Türkiye'ye gidecek memurlara kültür ve lisan dersleri vermeye, son olarak da okulda asistanlığa

kadar çeşitli işler yaptım. Hepsinden para kazanarak işlerimi ve okulumu yürüterek geçimimi sağladım.

“Yüksek lisans eğitimim sırasında 2.5 senede 7 sergi açtım”

Özellikle tez sergim Washington'un en tanınmış müze ve sanat galerisi Corcoran'da oldu. Bundan sonra üniversite beni seramik bölümüne başkan olarak alabilmek için ellerinden gelen her türlü gayreti gösterip, çalışma vizemi aldılar. Dolayısıyla Amerika benim ikinci ülkem oldu. Şöyle bir baktığımda inanırım Amerika'da Türkiye'den daha çok yaşamışım. Bu sene Türkiye'ye ziyaretim sırasında tesadüfen, Kale

Seramik'in her beş yılda bir düzenlediği kutlama programı ve Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu'nun 50. yıldönüm kutlamalarına denk gelmesi de çok hoş oldu. Hatırlanmak çok duygusal bir olay. Hele, eski arkadaşları tekrar görmek.....

“Türkiye'de öğrenciler çok şanslı”

Türkiye'deki eğitime gelince; o dönemler, okulu kuranlar Almandı. Disiplin ve her hocanın kendine has özelliği olması çok yararlı oldu. Amerika'daki seramik eğitimi, endüstrinin etkisinden uzak ve daha ziyade sanatçı ve eğitimci yetiştirmek üzere kurulmuş. Türkiye'deki öğrencilerin çok şanslı olduğunu düşünüyorum. George Washington Üniversitesi'nde başkanlığını yaptığım seramik bölümünde en çok 10 öğrencim olabiliyor ve yüksek lisans derecesini alıyorlar. Yeniden düzenlenen yüksek lisans programı

experienced the most unforgettable memories of our lives in this small class, forming an incredible friendship. Most of our main discipline professors were German. We all became ceramicists who are challengers in their professions. This is enough to vouch for the education provided by the Higher School of Applied Fine Arts.

“My school years were multi-faceted and active”

During my student years, I was supporting myself financially by playing an instrument on the one hand. I was playing tenor saxophone in orchestras like Gökçen Kaynatan, Okan Dinçer and Erkut Taçkın. When I went for two-year military service as reserve officer, the music came to an end. When I came back from military service, my professors proposed that I become a teacher in Applied Fine Arts. But, believing that my education was not yet complete, I started to apply for a graduate study abroad. America and Japan were the leaders for me. I opted for America a little bit due to my love for jazz music although I won scholarships from both countries. I enrolled in George Washington University as a student and completed my studies continuously earning scholarships.

“US became my second country after tough years”

I am a member of a well known teachers family in Izmit. It wasn't easy to start everything from scratch coming to America after my musical life in Istanbul. I had to make a living despite my scholarship; I had to work in five more jobs. I did all kinds of things from working as a musician, ceramic restorer and night guard at the museum; to giving culture and language courses to officers who would go to Turkey at Secretary of State's Office, and most recently as a teaching assistant in school. I made my living making money from all of these, pursuing my work and academic studies together.

“I held 7 exhibitions in 2.5 years during my graduate studies”

Especially my graduation show was held at

Çaput
(Yüksek isi ve redüksiyonda fırınlanmış, mix media, stoneware)
(High temperature and reduction fired, mixed media, stoneware)
(yükseklik / height: 140 cm, en / width: 48 cm)

“Türk seramik endüstrisinde çok önemli adımlar atıldığına ve bunun seramik eğitime büyük katkısı olduğuna inanıyorum.”

Bering'de Yarış (Bering Race)
(Yüksek ısı ve redüksiyonda firınlanmış, stoneware)
(High temperature and reduction fired, stoneware)
(Yükseklik / height: 180 cm, en / width: 60 cm)

“I believe that many major steps have been taken in the Turkish ceramic industry and this has a major contribution to ceramic education.”

diğer bölümleri de (resim, heykel ,fotoğraf vb.) kapsayarak 60 kredilik daha genel bir yüksek lisans derecesi veriyor. Bunun yanı sıra 100 kadar öğrenci de üniversite öğrencilerinin almak zorunda oldukları sanat dersleri için bizim bölümlere yazılıyorlar.

“Türkiye sanat ve kültür seviyesi açısından çok üst düzeyde”

Hiçbir geri kalmış tarafımız yok. Seramik dalında da çok ilerlemiş durumdayız. Ancak firınlama çeşitliliği yani redüksiyon ve yüksek ısılı firınlama, tuz firınlama ve özel sır firınlamaları pek (kristal sırlar gibi) kullanılmıyor. Bu konu mutlaka geliştirilmeli. Seramikte gayet iyi desenler yapılıyor, dünya eğilimleri takip ediliyor. Özellikle geleneksel seramiklerin yanı sıra “Installation art” projeleri ve grup heykel sunumları çok başarılı.

George Washington Üniversitesi seramik programında bilinen genel seramik derslerinin yanı sıra mozağin seramikte uygulanması, seramik restorasyonu, mimari ve heykel seramikleri gibi dersler de veriliyor.

Corcoran, Washington’s best known museum and art gallery. After that, the University made every effort to get my work permit so that I could become head of the Ceramic Department. So, America became my second country. Looking back; believe me, I have lived longer in America that I did in Turkey. During my visit to Turkey this year, by chance, this visit corresponded to the celebration program organized by Kale Seramik every five years and the 50th anniversary celebrations of School of Applied Fine Arts. It is a very sentimental thing to be remembered. Especially, to see old friends once again.....

“Students in Turkey are very lucky”

About education in Turkey, the founders of the school were German. Discipline and that every professor had his own characteristics were very beneficial. Ceramic education in America is set up rather for developing artists and teachers, free from the influence of the industry. I believe that the students in Turkey are very lucky. In the ceramic department in George Washington University where I am head, I can have maximum 10 students who get graduate degrees. A reorganized graduate program awards a more general Master’s Degree for 60 credits, covering other departments as well (painting, sculpture, photography, etc.). In addition, about 100 students are enrolled in our departments for the art courses University students are required to take.

“Turkey is at a very high level in terms of art and culture”

We have no backwards aspect. We are very advanced in the field of ceramic. However, kiln diversity, I mean reduction and high temperature firing, salt firing and special glaze firing, are not used much (like crystal glazes). This needs to be advanced. Very good designs are made in ceramics and world trends are followed. Especially “Installation art” projects and group sculpture presentations alongside of traditional ceramics are very successful.

In the ceramics program of George Washington University, in addition to the usual general ceramic courses, ceramic application of mosaic, ceramic restoration, architecture and sculpture ceramics are among the courses offered.